

Wersja III, opublikowana 31 grudnia 2024 r.

INTEGROWANIE I ZARZĄDZANIE CZYNNIKAMI RYZYKA DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU (SUSTAINABILITY RISK) W PROCESACH Z ZAKRESU USŁUGI DORADZTWA INWESTYCYJNEGO BANKU. NIEKORZYSTNE SKUTKI DLA CZYNNIKÓW ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU.

Integracja ryzyka dla zrównoważonego rozwoju w ramach procesu doradztwa inwestycyjnego to proces zarządzania ryzykiem, za pomocą którego Bank stara się wspierać długoterminowe zwroty z inwestycji, biorąc pod uwagę ryzyko dla zrównoważonego rozwoju (ryzyko ESG, z ang. Environmental, Social and Governance), to jest sytuacje lub warunki środowiskowe, społeczne lub związane z zarządzaniem (ładem korporacyjnym), które – jeżeli wystąpią – mogłyby mieć, rzeczywisty lub potencjalny, istotny negatywny wpływ na wartość inwestycji.

Równocześnie Bank, świadcząc usługę doradztwa inwestycyjnego, zwraca uwagę, aby działania w zakresie inwestycji, które podejmuje i rekomenduje, nie miały materialnego, negatywnego wpływu (principal adverse sustainability impact, PASI) na warunki środowiskowe, społeczne i pracownicze, kwestie dotyczące poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji i przekupstwu.

Bank uważa, że czynniki ryzyka dla zrównoważonego rozwoju są z finansowego punktu widzenia istotnym elementem oceny i decyzji o dodaniu danego instrumentu finansowego do oferty lub rekomendacji inwestycyjnej. W związku z tym w ramach świadczonych usług Bank stara się na różne sposoby integrować i oceniać istotne zagrożenia dla zrównoważonego rozwoju w swoich procesach. Oznacza to, że obok bardziej tradycyjnych kryteriów finansowych, systematycznie rozważa, czy – i w jakim zakresie – istotne finansowo ryzyka ESG mogą znacząco wpłynąć na inwestycje klientów. Nie oznacza to, że wszystkie czynniki i ryzyka dotyczące zrównoważonego rozwoju będą miały znaczenie dla każdego produktu lub inwestycji. Znaczenie i istotność takich kwestii będzie zależęć od szeregu czynników, w tym charakteru produktu lub inwestycji, prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka związanego ze zrównoważonym rozwojem oraz prawdopodobnego zakresu i skali jego wpływu. W związku z tym, chociaż Bank przywiązuje dużą wagę do tych czynników w procesie decyzyjnym, nie przypisuje im najwyższej wagi, ani też nie są one decydujące przy rozważaniu, czy np. dany produkt zostanie uwzględniony w ofercie Banku, czy też nie, czy trafi na listę produktów rekomendowanych lub czy zostanie z niej usunięty. Pełnią one zatem rolę pomocniczą i rozpatruje się je razem z innymi czynnikami na podstawie których odpowiednie jednostki Banku podejmują decyzje.

Jednocześnie Bank:

- nie ocenia i nie wybiera produktów inwestycyjnych na podstawie wskaźników wymienionych w załączniku I tabela 1 RTS SFDR¹ ani innych dodatkowych wskaźników,
- nie korzysta z kryteriów i progów opartych na głównych niekorzystnych skutkach dla czynników zrównoważonego rozwoju wymienionych w załączniku I tabela 1 RTS SFDR.

Do oceny produktów inwestycyjnych i sposobu ich uwzględniania w indywidualnych rekomendacjach inwestycyjnych, tak aby realizowały preferencje indywidualnych klientów w zakresie zrównoważonego rozwoju, Bank wykorzystuje informacje publikowane przez uczestników rynku finansowego, stosując metodologię opisaną poniżej.

Aby dany produkt inwestycyjny mógł być zarekomendowany klientowi na kupno, musi realizować wszystkie jego preferencje (o ile zostały określone) w zakresie zrównoważonego rozwoju. Bank ocenia produkty inwestycyjne objęte usługą doradztwa inwestycyjnego (jednostki funduszy inwestycyjnych otwartych oraz obligacje strukturyzowane) na podstawie poniższych kryteriów:

- czy i w jakim stopniu (%) produkt inwestycyjny jest zrównoważony środowiskowo (w rozumieniu Taksonomii UE),
- czy i w jakim stopniu (%) produkt inwestycyjny jest zrównoważony i pozytywnie wpływa na kwestie społeczne oraz środowiskowe (w rozumieniu SFDR, a zatem także w aspektach innych niż w rozumieniu Taksonomii),
- czy produkt uwzględnia główne niekorzystne skutki dla czynników zrównoważonego rozwoju (z ang. Principal Adverse Impact; PAI) w następujących obszarach:
 - ✓ emisja gazów cieplarnianych,
 - ✓ bioróżnorodność,
 - ✓ woda,
 - ✓ odpady,
 - ✓ emisje,
 - ✓ efektywność energetyczna,
 - ✓ emisja wody, odpadów i materiałów,
 - ✓ zielone papiery wartościowe,
 - ✓ kwestie socjalne i pracownicze,
 - ✓ prawa człowieka,
 - ✓ przeciwdziałanie korupcji i łapownictwu.

¹ Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2022/1288 z dnia 6 kwietnia 2022 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088.

W celu dokonania oceny produktów inwestycyjnych dla powyższych kryteriów, Bank wykorzystuje informacje otrzymywane od ich producentów w standardzie EET (European ESG Template). W celu ewentualnego uzupełnienia brakujących danych, Bank może wykorzystywać dodatkowe informacje od producentów dostarczane w innej formie, m.in. publikowane na ich stronach internetowych, otrzymane drogą elektroniczną lub publikowane w kartach funduszy.

Bank ocenia czy i w jakim stopniu dany produkt inwestycyjny jest zrównoważony środowiskowo (w rozumieniu Taksonomii UE) lub zrównoważony i pozytywnie wpływa na kwestie społeczne oraz środowiskowe (w rozumieniu SFDR) bezpośrednio na podstawie raportów EET.

Bank nie zarządza ryzykiem zrównoważonego rozwoju w przypadku obligacji strukturyzowanych i nie zamierza tego zmieniać w przyszłości.

Bank ocenia, że dany produkt inwestycyjny uwzględni główne niekorzystne skutki dla wskazanych czynników zrównoważonego rozwoju, jeżeli tak w raporcie EET deklaruje jego producent oraz jednocześnie producent deklaruje, dla danego głównego niekorzystnego skutku dla czynników zrównoważonego rozwoju, realizację przynajmniej jednego z czynników składowych:

Emisja gazów cieplarnianych:

- Emisja gazów cieplarnianych (30020 – 30210)
- Ślad węglowy (30220 – 30290)
- Intensywność emisji gazów cieplarnianych w przypadku spółek, w które dokonano inwestycji (30300 – 30370)
- Ekspozycja wobec firm działających w sektorze paliw kopalnych (30380 – 30410)
- Udział zużycia i produkcji energii nieodnawialnej (30430 – 30490)
- Intensywność zużycia energii na sektor o dużym wpływie klimatycznym (30500 – 30850)
- Intensywność emisji gazów cieplarnianych w przypadku państw, w których obligacje zainwestowano (31170 – 31200)
- Emisje gazów cieplarnianych generowane przez nieruchomości (32080 – 32270)

Różnorodność biologiczna:

- Aktywności negatywnie oddziałujące na obszary wrażliwe na bioróżnorodność (30860 – 30890)
- Udział gruntów sztucznych (32400 – 32430)

Woda:

- Emisje do wody (30900 – 30930)

Odpady:

- Współczynnik odpadów niebezpiecznych (30940 – 30970)
- Wytwarzanie odpadów w wyniku prowadzonych operacji (nieruchomości) (32320 – 32350)

Emisje:

- Emisje zanieczyszczeń nieorganicznych (31370 – 31400)
- Emisje zanieczyszczeń powietrza (31410 – 31440)
- Emisje substancji zubożających warstwę ozonową (31450 – 31480)
- Inwestycje w firmy bez inicjatyw redukcji emisji dwutlenku węgla (31490 – 31510)

Efektywność energetyczna:

- Ekspozycja z tytułu nieruchomości nieefektywnych energetycznie (31330 – 31360)
- Intensywność zużycia energii wyrażona w GWh w przypadku posiadanych nieruchomości na metr kwadratowy (32280 – 32310)
- Podział zużycia energii według rodzaju nieodnawialnych źródeł energii (331520 – 31630)

Woda, odpady i materiały – emisje

- Zużycie i recykling wody (31640 – 31674)
- Inwestycje w firmy bez polityki gospodarki wodnej (31680 – 31710)
- Ekspozycja na obszary charakteryzujące się niedoborem wody (31720 – 31750)
- Inwestycje w firmy produkujące chemikalia (31760 – 31790)
- Degradacja gleby, pustyńnienie, zasklepienie gleby (31800 – 31830)
- Inwestycje w firmy bez praktyk w zakresie zrównoważonego wykorzystania gruntów/rolnictwa (31840 – 31870)
- Inwestycje w firmy bez praktyk w zakresie zrównoważonego wykorzystania oceanów/mórz (31871 – 31874)
- Wskaźnik odpadów niepoddanych recyklingowi (31875 – 31878)
- Gatunki naturalne i obszary chronione (31880 – 31950)
- Wylesianie (31960 – 31980)

Zielone papiery wartościowe:

- Udział papierów wartościowych niewyemitowanych na podstawie przepisów Unii dotyczących obligacji zrównoważonych środowiskowo (32000 – 32030)
- Udział obligacji niewyemitowanych na podstawie przepisów Unii dotyczących obligacji zrównoważonych środowiskowo (32040 – 32070)

Kwestie społeczne i pracownicze:

- Naruszenia zasad inicjatywy Global Compact i Wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw wielonarodowych (30980 – 31010)
- Brak procesów i mechanizmów kontroli służących nadzorowaniu przestrzegania zasad inicjatywy Global Compact i Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych (31020 – 31045)
- Nieskorygowana luka płacowa między kobietami a mężczyznami (31050 – 31080)
- Zróżnicowanie członków zarządu ze względu na płeć (31090 – 31120)
- Ekspozycja z tytułu kontrowersyjnych rodzajów broni (miny przeciwpiechotne, amunicja kasetowa, broń chemiczna i broń biologiczna) (31130 – 31160)
- Państwa, w których obligacje zainwestowano i których dotyczy problem naruszeń w sferze społecznej (31210 – 31280)
- Inwestycje w firmy bez polityki zapobiegania wypadkom przy pracy (32440 – 32470)
- Wskaźnik wypadków (32480 – 32510)
- Liczba dni straconych z powodu urazów, wypadków, ofiar śmiertelnych lub chorób (32520 – 32550)
- Brak kodeksu postępowania dostawców (32560 – 32590)
- Brak mechanizmu rozpatrywania skarg/zażaleń związanych ze sprawami pracowniczymi (32640 – 32670)
- Niewystarczająca ochrona sygnalistów (32680 – 32710)

- Przypadki dyskryminacji (32720 – 32790)
- Nadmierny poziom wynagrodzenia dyrektora generalnego (32800 – 32830)
- Średni wynik w zakresie nierówności dochodowych (33190 – 33220)
- Średni wyniki w zakresie wolności wypowiedzi (33230 – 33260)

Prawa człowieka:

- Brak polityki praw człowieka (32840 – 32870)
- Brak due diligence (32880 – 32910)
- Brak procesów i środków zapobiegających handlowi ludźmi (32920 – 32950)
- Operacje i dostawcy narażeni na znaczne ryzyko przypadków pracy dzieci (32960 – 32990)
- Operacje i dostawcy narażeni na znaczne ryzyko wystąpienia przypadków pracy przymusowej lub obowiązkowej (33000 – 33030)
- Liczba zidentyfikowanych przypadków poważnych problemów i incydentów związanych z prawami człowieka (33040 – 33070)
- Średnie wyniki państwa, w którego obligacje zainwestowano, w zakresie przestrzegania praw człowieka (33265 – 33290)

Przeciwdziałanie korupcji i łapownictwu:

- Brak polityki przeciwdziałania korupcji i łapówkarstwu (33080 – 33110)
- Przypadki niewystarczających działań podjętych w celu zaradzenia naruszeniom standardów przeciwdziałania korupcji i łapówkarstwu (33120 – 33140)
- Liczba wyroków skazujących i wysokość grzywien za naruszenie przepisów antykorupcyjnych i antyłapówkarskich (33150 – 33180)

Przykładowe zastosowanie metodologii Banku do wyboru produktów inwestycyjnych

Klient w profilowaniu określił, że kwestie ESG są dla niego istotne i chce inwestować w instrumenty finansowe uwzględniające czynniki zrównoważonego rozwoju. W pytaniach dodatkowych sprecyzował, że:

- oczekuje, że min. 20% w ramach rekomendowanego instrumentu finansowego będzie zainwestowane w zrównoważone środowiskowo inwestycje pozytywnie wpływające na klimat (w rozumieniu Taksonomii UE)
- nie ma preferencji co do minimalnego udziału zrównoważonych inwestycji pozytywnie wpływających na kwestie społeczne oraz środowiskowe także w aspektach innych niż w poprzednim pytaniu (w rozumieniu SFDR) w ramach rekomendowanego instrumentu finansowego
- zarekomendowane na kupno instrumenty finansowe powinny uwzględniać następujące główne niekorzystne skutki dla czynników zrównoważonego rozwoju:
 - ✓ emisja gazów cieplarnianych
 - ✓ bioróżnorodność
 - ✓ woda
 - ✓ odpady
 - ✓ emisje
 - ✓ kwestie socjalne i pracownicze
 - ✓ prawa człowieka
 - ✓ przeciwdziałanie korupcji i łapownictwu

Scenariusz 1

Produkty inwestycyjne zostały ocenione w następujący sposób, wobec tego aby zrealizować preferencje ESG, tylko fundusze A i B oraz obligacja strukturyzowana Z mogą zostać zarekomendowane na kupno:

	Fundusz A	Fundusz B	Fundusz C	Obligacja strukturyzowana X	Obligacja strukturyzowana Y	Obligacja strukturyzowana Z
Zrównoważony w rozumieniu Taksonomii?	Tak	Tak	Nie	Nie	Tak	Tak
w jakim stopniu (%) produkt jest zrównoważony środowiskowo (w rozumieniu Taksonomii UE)	20%	30%	0%	0%	10%	20%
Zrównoważony w rozumieniu SFDR?	Tak	Tak	Tak	Nie	Nie	Nie
w jakim stopniu (%) produkt jest zrównoważony (w rozumieniu SFDR)	5%	50%	75%	0%	0%	0%
Główne niekorzystne skutki dla czynników zrównoważonego rozwoju:						
emisja gazów cieplarnianych	Tak	Tak	Tak	Nie	Tak	Tak
bioróżnorodność	Tak	Tak	Tak	Nie	Tak	Tak
woda	Tak	Tak	Tak	Nie	Tak	Tak
odpady	Tak	Tak	Tak	Nie	Tak	Tak
emisje	Tak	Tak	Tak	Nie	Tak	Tak
efektywność energetyczna	Tak	Tak	Nie	Nie	Nie	Nie
emisja wody, odpadów i materiałów	Tak	Tak	Nie	Nie	Nie	Tak
zielone papiery wartościowe	Tak	Tak	Nie	Nie	Nie	Nie
kwestie socjalne i pracownicze	Tak	Tak	Tak	Nie	Tak	Tak
prawa człowieka	Tak	Tak	Tak	Nie	Tak	Tak
przeciwdziałanie korupcji i łapownictwu	Tak	Tak	Tak	Nie	Tak	Tak

Scenariusz 2

Produkty inwestycyjne zostały ocenione w następujący sposób, żaden z nich nie realizuje preferencji ESG w związku z tym żaden nie może zostać zarekomendowany na kupno (rekomendacja kupna będzie pusta – nie będzie zawierała żadnego produktu inwestycyjnego):

	Fundusz A	Fundusz B	Fundusz C	Obligacja strukturyzowana X	Obligacja strukturyzowana Y	Obligacja strukturyzowana Z
Zrównoważony w rozumieniu Taksonomii?	Tak	Tak	Nie	Nie	Tak	Tak
w jakim stopniu (%) produkt jest zrównoważony środowiskowo (w rozumieniu Taksonomii UE)	20%	30%	0%	0%	10%	19%
Zrównoważony w rozumieniu SFDR?	Tak	Tak	Tak	Nie	Nie	Nie
w jakim stopniu (%) produkt jest zrównoważony (w rozumieniu SFDR)	5%	50%	75%	0%	0%	0%
Główne niekorzystne skutki dla czynników zrównoważonego rozwoju:						
emisja gazów cieplarnianych	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Tak
bioróżnorodność	Tak	Tak	Tak	Nie	Tak	Tak
woda	Tak	Tak	Tak	Nie	Tak	Tak
odpady	Tak	Tak	Tak	Nie	Tak	Tak
emisje	Tak	Tak	Tak	Nie	Tak	Tak
efektywność energetyczna	Tak	Tak	Nie	Nie	Nie	Nie
emisja wody, odpadów i materiałów	Tak	Tak	Nie	Nie	Nie	Tak
zielone papiery wartościowe	Tak	Tak	Nie	Nie	Nie	Nie
kwestie socjalne i pracownicze	Tak	Tak	Tak	Nie	Tak	Tak
prawa człowieka	Tak	Tak	Tak	Nie	Tak	Tak
przeciwdziałanie korupcji i łapownictwu	Nie	Tak	Tak	Nie	Tak	Tak

Dodatkowych informacji w zakresie ESG Bank udziela także w materiale edukacyjnym z cyklu „Droga inwestora”, dostępnym pod adresem: <https://www.citibank.pl/files/market-analyses/edu/wrzesien-2024.pdf>.

Jeżeli Klient w profilowaniu określił, że kwestie ESG są dla niego istotne i chce inwestować w instrumenty finansowe uwzględniające czynniki zrównoważonego rozwoju, w pytaniach dodatkowych musi także określić jaki udział jego portfela inwestycyjnego ma być zainwestowany w instrumenty finansowe spełniające jego preferencje (na podstawie wskazanych powyżej kryteriów). Jeżeli rekomendacja kupna nie będzie mogła zrealizować tych preferencji w wymaganym przez Klienta zakresie (udziale %), wówczas żaden produkt nie zostanie zarekomendowany Klientowi na kupno (nawet jeżeli w rekomendacji mogłyby się pojawić produkty spełniające jego preferencje w zakresie zrównoważonego rozwoju).

Klient może zmienić swoje preferencje w zakresie zrównoważonego rozwoju zarówno w profilowaniu, jak również zmienić je tymczasowo w sytuacji gdy rekomendacja kupna nie zawierała żadnego instrumentu finansowego ponieważ nie mogła zrealizować preferencji w zakresie zrównoważonego rozwoju w całości portfela w proporcji przez Klienta określonej lub żaden z możliwych do zarekomendowania przez Bank instrumentów finansowych nie mógł spełnić preferencji Klienta w zakresie zrównoważonego rozwoju, tj. potrzeby włączenia do portfela inwestycyjnego.